

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) 120 Lei pe an.
„Foala Interes.“ (4 pag.) 80 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 170 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 400 Lei pe an, trimiși în banii țării acelela în preț de 400 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoara).

Vestire din București.

Mari sforțări de a uni partidele. — Pan'acum încercările au rămas zadarnice. — Mai ales Țărăniștii nu s'au învoit la apropiere.

Cel din urmă termin: Marți în 21 Iunie, pentru o înțelegere între Partidul Liberal și cel Național-țărănesc. — Liberalii se năzuiesc s'o aibă, ori se prefac că o doresc.

— Ce va urma după-ce nu s'au înțeles? —

București 20 Iunie, 1927.

Onorata Redacție! Grăbesc a vă trimite cele mai nouă vești, despre mersul svârcolirilor politice din sânul partidelor, în ajunul alegerilor:

Partidul liberal, care el e mai tare în guvernul Știrbei, având aici cel mai mulți miniștri, — deși și-a pus, ca măsură de prevedere, liste curat liberale în toate județele, și prefecți și jandarmi, — se vede că totuși nu e fericit, și tare cantă să atragă la sine pe partidul național țărănesc, ca să meargă în alegeri mână în mână și apoi să rămână și la guvern împreună. Dar Brătianu, încrezut pe trecutul său, și voind să-și asigure și viitorul tot așa stăpânitor ca trecutul, se ține scump la târg. Vrea să atragă lângă sine pe Național-țărăniștii, dar nu le dă acestora prețul la care el se ține. Aceștia cer jumătate din scaunele de deputați și senatori și Miniștri. Brătianu le dă 35 la sută, păstrându-și el pentru sine și celelalte partide ce vor intra și peste voia lui în parlament (averescani, forghiești, ligiști, minoritari) laolaltă 65 la sută.

De ce nu dă jumătate? Pentru-că din ceeaaltă jumătate, rupând celelalte partide macar 10 la sută, iaca el nu mai e așa tare în parlament, căci aceste 10 la sută, alăturându-se într'o zi la național-țărăniștii, într'o luptă parlamentară, iaca fac aproape jumătate din scaunele de deputați și îl vor clătina, chiar răsturna guvernul.

Terminul, tot prelungit.

Di Brătianu ceruse diul lulla Maniu o hotărîre în privința mergerii pe-o mână în alegeri, pe nainte cu o săptămână. Nu a primit răspunsul dorit. I-a pus apoi alt termin, pe Sâmbăta trecută, dar i-s'a răspuns, că partidul nu dorește listele împreună...

Mal fiind numai puțin timp de târgulală și involală (căci ziua de 26 Iunie e cea din urmă până la care se pot încă înainta liste de candidare), di Brătianu a mai amâ-

nat termenul pentru înțelegere pe Marți în săptămâna de față (21 Iun.)

Dacă se înțeleg.

Dacă acum, di I. Maniu și ai săi, să dau târgul și primesc să meargă pe o mână în alegeri, punând liste împreună, — când cele două partide nu se vor mai lupta unul împotriva altuia, ci vor vota laolaltă aceleași liste, — atunci listele înaintate pan'acum de liberali și de Național-țărăniștii la Tribunal, vor fi retrase (luate înapoi) și se vor înainta liste noi, una pentru amândouă partidele, cu candidații luați și dintr'un partid și din celalalt, după cum s'au putut înțelegi. — Și atunci vor vota toți cu voce bună pe aceste liste, unii spunând: eu o votez pentru „ai noștri“, pentru liberalii de pe ea, celalalți: noi le votăm pentru „ai noștri“, pentru național-țărăniștii de pe ea! Și unii și alții uitându-se chiorș la celalalți de pe listă.

Dar — pentru țară și pentru lumea de alegători, ar fi un noroc. S'ar perde foarte mult din frecările, aprinderile urile, pe cari le ridică stol, nori, alegerile pe urma lor.

Dacă nu se înțeleg?

Dacă însă ziua de mâine va fi zi fără noroc și târgul se va sparge tot fără înțelegere, pentru-că național țărăniștii crezându-l, ori pe drept văzându-l pe di Brătianu la strămtoare, având lipsă de această înțelegere, cer prea mult și acela nu dă atâta, — atunci iaca ce se spune că va urma:

Guvernul Știrbei se va retrage, ca unul ce n'a putut împlini sorocul ce i s'a dat: de a apropia partidele de olaltă și a da țării un guvern macar în parte „național“ (adecă din mai multe partide și ca atare aducând pace în viața politică a țării), și ar urma să iee conducerea țării și a alegerilor un guvern curat liberal. — Acesta ar face, firește, alegeri curat de partid, cercând să turtească la pârte pe toate celelalte partide ce i-se împotrivesc.

Dar — acu-i acu!

În fața acestei împrejurări însă, partidele de împotrivire (național-țărănesc, averescan, forghist și liga)

ar lua o altă hotărîre: Să se retragă cu toții și de tot, din alegeri! Să nu iee parte nici unii!

Asta ar fi o lovitură morală foarte grea pentru guvernul Brătianu, — pe care nici n'ar putea-o duce'n spate nici el, ori cât de încrezut și meșter în politică e.

Iaca de ce: Regele a cerut fostului guvern Averescu, să se retragă dela conducere ca să lase loc unul „guvern național“, stând din capul tuturor partidelor, pentru a asigura țării o pace îndelungată și prielnică unei intră-

mări mai zdravene, — și când colo te-ai trezit cu un guvern tot așa de partid, ca cel căruiu i-ai cerut plecarea, pentru că era numai de partid.

Iar acest lucru nu i-ar plăcea nici M. S. Regelui, — căci una a dorit și a cerut, și sfetnicii săi la altceva au ajuns! Și i-ar găsi vină chiar diul Brătianu, că nu a știut a ajunge acolo unde a dorit..

De acest sfârșit d. Brătianu se ferește, par'că se chiar teme de el, — și de aceea stăruie atâta pe lângă Național-țărăniștii. Ha!d' să ne înțelegem!... A. P.

Guvernul Știrbei, s'a retras!

Ceea-ce ne prevestea scrisoarea de mai sus, — s'a împlinit: Marți s'a luat hotărârea oca mare: **Partidul Național-Țărănesc a dat de știre în scris, celui Liberali că: nu primește îmbiemântul acestuia de conlucrare în alegeri și apoi în guvern! Nu pune liste la olaltă cu liberalii. Intră în lupta de alegeri pe socoteală proprie (de sine).**

In urma acestei înștiințări **Guvernul Știrbei și-a înaintat Marți după masă M. Sale Regelui demisia (retragerea) sa, arătându-i oă — n'a putut împlini sorocul ce i-s'a dat, de a apropia și împăca partidele, unindu-le într'un guvern național.**

Și acest lucru a fost nainte chibzuit de liberali. Ei au spus: Dacă ortacii noștri aceștia, nu se învoiesc să punem liste împreună, ci se pornește războiul chiar între noi și ei, — atunci alegerile trebuiesc conduse de o mână tare! — Și aceea mână tare, Știrbei și ai săi, nu o au. Va trebui să vie alt guvern, care să aibă acea mână (a cărei fiecare unghie să fie o mitralieră și fiecare deget un tun).

Și fiindcă miniștrii lor (a național-țărăniștilor) nu vor voi să plece, ci vor spune că guvernul acesta trebuie să stea la locul lui și să conducă alegerile, — voi, miniștrii noștri (ai liberalilor) din guvernul Știrbei, vă retrageți voi, și atunci, d. Știrbei rămânând numai cu 4 din 11 Miniștri, e silit a înainta demisia întregului guvern, — și regele trebuie să-și aleagă alți Miniștri. Și ne va chema pe noi...

Așa s'a întâmpiat. Când a sosit răspunsul Național țărăniștilor, că nu primesc, — îndată 7 Miniștri și-au înaintat demisia (cererea de retragere), anume Al. Lapedatu, I. Inculeț, C. Dimitriu, C. Argostolanu, Dr. N. Lupu, Stelian Popescu, și G. Cipălanu, — rămânând încă în scaunele lor, de care nu se arătau gata a se despărți și dâșii, miniștrii Mihai Popovici, Pantilimon Halippe, G. Iunian, Mrazec.

Maestatea Sa a primit și a încredințat formarea noului guvern diul Ionel Brătianu. Dinsul nu mai are lucru greu: Prefecți și-a pus aproape peste tot locul pe plac, jandarmeria e pe picior de veghe, — slujbașii sunt ai lui în mare parte. Acum numai pe lucru, pentru a arăta ce — „alegeri libere“ știe face...

Se va porni o groaznică furtună peste țară, năvală involburată asupra satelor, — ori apoi retragerea de tot a opoziției din luptă!

Ce li s'a promis?

Ztarele din București spun acum pe față, că liberalii au promis (făgăduit) Național țărăniștilor **100 de scaune de deputați și 50 de senatori** (și au numai vre-o 70 de deputați și cam 30 senatori), — și **4 scaune de Miniștri.**

Partidul Național țărănesc a spus că atâta e prea puțin, că el are legături cu poporul, care îi va da mai multe scaune de atâtea. O să arate alegerile (pe care le bănuia libere, conduse de Știrbei) care ce putere va avea în parlament, — și pe temelul acelei măsurii să se împartă și scaunele de Miniștri.

Nu e așa departe timpul, care va da răspuns la aceste întrebări.

Piatra de încercare.

Această spargere de târg, e piatra de încercare a țării de credință a membrilor partidului Național și țărănesc.

În rândul trecut, când se dote guvernul în mâinile d-lui General Averescu, un mare număr de membri, chiar dintre cei de frunte, din Partidul Național, trecu la Averescu. Nu mai puteau purta sarcina de opoziție (împotriva stăpânirii) în care se zbate partidul de 8 ani de zile.

Acum, rămânând partidul național alături de cel țărănesc, în opoziție, — alt rând de oameni sunt pe cale a se desface de partid și a se alătura celor dela putere.

Se va vedea în curând cari și câți?, căci această schimbare de guvern, e o adevărată piatră de încercare pentru partidul național-țărănesc.

PREGĂTIRI

pentru „libertatea” alegerilor.

Lumea lega nădejdi de guvernul Știrbei că acesta, — va face „alegeri libere”.

Ajută Dămine necredinței mele.

Ca un presemn, ca o mică proclamație a celor ce vor să fie, — ceterim în foaia „Frăția” din Deva, că în zădărniciile din județul nostru al Hunedoarei, jandarmii au închis satele pentru trimișii partidelor politice, — afară de cel liberal, — chiar oamenii partidului Național-țărănesc, cari au patru miniștri în guvernul dlui Știrbei, cel pregătitor al alegerilor, nu sunt lăsați prin sate.

„Ca urmare, — spune „Frăția” — un fruntaș național-țărănist, fost deputat, s'a dus la d. Prefect Goma și l'a întrebat: „Ce-i asta? Asta e libertatea din alegeri, chiar și față de un partid cu care vă aflați în „colaborare” (împreună lucrare)?

„Dl Prefect s'a arătat foarte mirat, de această „descoperire” ce i-se face, de care d-sa „n'a știut nimic”, n'a auzit nimic!

„Îndată a luat telefonul, să vie aci Căpitanul de Jandarmi! Nu l'a aflat telefonul acasă. Să meargă servitorii dela Prefectură să-l chemă, să lămurească aci îndată, năntea domnului ce se plânge. Că asta nu se poate. Trebuie să lase pas liber ori-cui în propaganda electorală!

„Au venit și cei trimiși după d. Căpitan: Nu se află nicăiri!

„Atunci, cu multă „păreră de rău” Prefectul (de alegeri) a spus alesului său oaspe cu plângerea:

— Imi pare rău, domnule dragă, uite, aș vrea să-ți arăt aci pe loc, ce ordin (poruncă) le dau eu: pentru deplină libertate în alegeri! Dar, ce să-l fac, uite, Căpitanul de jandarmi nu se poate găsi nicăiri!”

„Și cu această „mângăiere” a lăsat pe fruntașul cu plângerea să plece. Iar „libertatea” merge înainte...”

Asta se întâmplă asta, când cele două partide stau împreună în scaunele de Miniștri.

Iar dacă acest guvern s'a retras și a venit unul curat liberal, — vă puteți închipui cât vor fi de „libere”...

Ce fac Ungurii?

Ce Sașii? Jidanii?

Ungurii au hotărât să pună el liste deosebite ale „Partidului Maghiar” peste tot locul unde se găsesc în număr mai însemnat.

Scopul e: În unele județe cu unguri mulți, cum sunt județele din Săcume, — să lee mai mult de jumătate din scaunele de deputați, — iar în județele în cari sunt mai puțini, să se dea voturile pe lista maghiară, pentru-că acelea adunându-se la oală la București pe toată țara, să sporească numărul lor de voturi de acolo, — ca să li se dea dreptul a avea atâta ori atâta deputați. (Se cere ca ori-ce partid să aibă cel puțin 2%, doi la sută, din voturile date în toată țara, că de n'are atâtea, nu capătă nici un deputat. Azi 2%, fac cam 70 000 de voturi. Cel ce n'a întrunit macar 70.000 de voturi în țară, nu capătă nici un deputat, decât dacă ar birui într'un județ pe toate celelalte partide. Atunci capătă scaunele ce li se cad din acel județ, încolo tot nimic).

Ungurii, prin punere de liste deosebite, vreau să arete ce putere politică însemnează ei, — în statul român.

Iar pentru-că să arate acestui stat, că minoritarii (neamurile neromânești) sunt o putere de luat în seamă, — s'au pus în înțelegere cu Sașii, ca să formeze împreună un bloc minoritar (ortăcie), căci atunci au preț mai bun, așa la oală. Pân' acum stăteau Sașii singuri ca — marfă pe piață! Suntem de cumpărat. Cine dă mai mult? — Așteaptă să-l peșască (și plătească) partidele românești războite între ele. Care se simte mai slab, acela va merge și-l va cumpăra și pe el ca material de alegere.

De altfel și Ungurii sunt așa. Dacă se duce cineva la ei și le spune (cum le a spus guvernul trecut), că vă scot, chiar pe listele mele, atâta deputați și vă fac rost de cutari și cutari ajutoare bisericilor, școlilor, înăpeleri de pământ moșierilor voștri, și altele, — se duc și ei cu ori care partid „romănesc”, (mai drept zis cerșetoresc...).

Acum s'au pus lâng'olaltă și stau așa, ca „bloc” — spre vânzare.

Doar pe Jidani nu-l poți avea la un loc și într'un partid, nici să le pui paprică pe coadă. Ei se vâra — în toate partidele! Se găsesc printre „liberalii”, printre „țărăniștii” (mai eles printre aceștia!), printre naționaliști, printre averescani, — ca, ori-care ar fi la putere, ei să fie „cu puterea” și s'o poată suga.

Numai în Liga Creștină, nu se află ticăloasa și stricătoarea lor sămânță. — Ungurii n'au nădejde să ajungă la putere, totuși și în partidele lor în toate, se găsesc Ji-

dani stup. Sunt așa zisii Jidani-maghiari. De ce se lipeac de unguri? Ca să le smulgă bănușii pe folle lor, ungurești ca limbă, jidovești ca suflet, — și pentru-ca să aibă de ce cere la Budapesta ajutoare grele de bani și de toate. Tot același scop de stelnită: să sugă sângele altuia, unde numai poate.

Liga A. N. Creștine

luptă în alegeri cu 2 liste.

Spuneam în numărul trecut, că sfatul părții mai mari din Comitetul Conducător al „Ligii”, adunat la București la 9 Iunie, dorind bunul mers al „Ligii” și biruința ei frumoasă în aceste alegeri, — a însărcinat pe dl Prof. universitar I. C. Cătuneanu, dela Cluj, să meargă la d. prof. Cuza, să stărule pentru o înțelegere cu d-sa, cel puțin acum în clasul al. 13-lea, în fața alegerilor. Dl profesor Cătuneanu, conducătorul mișcării naționale-creștine în Ardeal, e un om pașnic și cu mult tact cu lumea din jurul d-sale, — așa cum e și d. profesor Găvănescu dela Iași.

Și s'a dus d. prof. Cătuneanu la Iași și a cercat în tot chipul o înduplecare a dlui prof. Cuza spre pace, spre înțelegere cu covârșitoarea parte mai mare de membri ai Comitetului și a deputaților Ligii, pentru binele mișcării, a Ligii însăși! Dar, în numărul mai nou al revistei „Înfrățirea Românească” d-sa, dând samă despre încercarea de împăcare, e nevoit să arete lumii că, din nenorocire, a pășit și d-sa, aceea ce a pășit profesorul Găvănescu, care a încercat de repezite ori împăcarea; ce a pășit tinerul Corneliu Zelea Codreanu, care, în numele tinerimii universitare a încercat același lucru. — „Dl Cuza, spune d. profesor Cătuneanu, și-a păstrat (și față de d-sa și majoritatea Comitetului ce l'a trimis), punctul său de vedere adânc răstăcit și a respins ori-ce apropiere!”

Foarte grăitor pentru această nenorocită încordare din Ligă, e ce au pășit soliiile alor 2 județe din Bucovina, în care o parte de membri (în la d. Cuza, iar partea cea mai mare, în la deputații lor din rândul trecut, dlul I. Z. Codreanu și Paul Iliescu, cari mereu au fost în atingere cu alegătorii lor și au făcut tot ce au putut pentru ei, — și cari și în sfatul Țării și-au făcut datorința în chipul cel mai bun. Ei, bine, alegătorii din cele două județe s'au pus ei între ei la înțelegere și și-au zis, în chip cuminte: Liga mai presus de persoane (de oameni)! Ea să iasă biruitoare! Noi numai de persoane și de părerile lor, nu putem ținea samă. Și noi aci vedem, că punând în capul mișcării pe profesorul Codreanu, foarte plăcut poporului, lășim biruitori, dar de cercăm cu altcineva, nu mai avem nădejdea cea bună. — De aceea, în chip frățesc s'a înțeles oamenii dlui Cuza

cu ai dlui Codreanu, și au zis: Sprijinim toți pe d. Codreanu, că cu el avem nădejde să biruim! — Și s'a dus o solle dintre fruntași ai lor, și oameni de-al dlui Cuza și de al lui Codreanu, la Iași, și l-au arătat dlui profesor Cuza hotărârea lor, care e pentru binele și biruința Ligii, că ei pun lista la oală, cu d. Codreanu pe ea, căci așa știu că vor birui.

Dl profesor Cuza — l-a dat pe ușă afară și pe acești oameni buni, spunând că — nu primește amestecul nimănui (adecă nici al alegătorilor celor mai credincioși Ligii!), ca să-l arete pe cine să candideze! D sa pună pe liste pe cine d-sa îl află de bun, nu pe cine l-i cere lumea... Cu celalalt județ a făcut tot așa.

După aceste încercări nereușite, — Comisia de fruntași din Comitetul conducător, însărcinată a lua ei hotărâri după trebuință și împrejurări, s'a întrunit din nou, și a luat o hotărâre, singura cu putință: Să pună liste de candidare în numele Ligii celei care ține la Statutul și Regulamentul Ligii, (cari sunt Legea Ligii pe care au jurat membrii ei), — alegând un semn nou pentru aceste liste. Au hotărât dar, ca cel de această păreră, să se numească „Liga Apărării Naționale Creștine Statutară”, cea care ține la Statut, ca Legea Ligii cea lășită din sfatul tuturor fruntașilor mișcării, și nu la voința unui singur om, ori-cine ar fi el, și mai ales când acela se vedește neprimitor de vorbă bună dela nimenea, — și să pună ca semn pe liste în alegere o cumpănă, așa:

Așa s'a hotărât și așa au pornit la lucru pentru biruința Ligii.

Dl prof. Cuza va pune și dsa liste, a căror semn de alegere e cel din rândul trecut, o linie curcată: —, iar „Liga” cea statutară, ținătoare la legile statorite pentru conducerea Ligii prin Statutul ei, vor pune liste cu semnul cumpănei de mal sus.

Sfatul nostru

În fața acestei stări, cam tulburătoare a mersului celui cuceritor pe care putea să-l aibă „Liga”, dacă conducătorii ei mergeau în frumoasă bună înțelegere, — este următorul:

Conducătorii localnici, din județe, să facă ce au făcut cei din județele Bucovinei: Să caute a se înțelege ei între ei, ca să pună o listă împreună, așezând în fruntea ei pe cel mai plăcut poporului din județ și după el pe cel din cealaltă parte, și așa mai încolo. Să pună ce au mai bun ca luptători pentru Ligă! Și pe acelea să le voteze cu tot sufletul.

Unde asta nu-se va putea, — să vor pune două liste, una cu linia plecată — (a dlui Cuza), și alta cu cumpăna, a deputaților apărători ai Legii Ligii.

Să voteze fiecare pe care din

cele două îi mai place, căci dându-și votul unei liste ori celelalte, tot Ligii îl dă! — Credința în viitorul acestei mișcări să și-o arate. Căci ce nu putem avea azi, o conducere pe-o mână și plăcută tuturor, vom avea o negreșit mână! Noi să ne arătăm numai inima noastră bună pentru lupta de apărare și de mântuire a neamului nostru față de primejdia evreiască, cea care mare și grea este!

Ce-i de făcut unde nu se pun liste?

Dureroasa neînțelegere dintre conducătorii „Ligii” are urmarea firească, că în unele județe, în cari în rândul trecut se pusese liste de ale Ligii și s'au adunat câte o mîle-două de voturi, — de data asta nu se mai pun liste. Iaca chiar în județul nostru, al Hunedoarei, în care se înfiripase o mișcare destul de mult făgăduitoare, — de data asta nu se pune listă de-a Ligii, — deși numărul de o mie de voturi primite în rândul trecut, ar fi astăzi îndoit ori întreit. Din Zerand (părțile Bradului) ni-se chiar cere stăruitor să punem listă, căci vom primi voturi mult mai multă ca în rândul trecut. Dar nu se pune, până nu se va liniști turbureala de la conducere.

Ce să facă oamenii „Ligii” în astfel de alegeri?

Să nu-și dea votul lor la nici unul din celelalte partide, — căci acelea sunt întinate de amestecul lor cu jidanii, și unele și altele! Iar credința noastră, a celor din mișcarea de apărare națională creștină, nu îngăduie să sprijinim în nici o formă, nici macar mijlocit, încurajarea jidanilor și poftirea lor la locuri de conducere! Votând cu partidele politice, în cari sunt jidanii și vor avea pe listele lor jidanii macar într'un singur județ din țară, — însumă că și tu, luptătorul pentru curățirea țării de jidanii, — ai votat cu jidanii, chiar și dacă pe lista ta de județ nu se află pus un jidan. Voturile, după legea de azi, se adună pe țară, nu pe județ. Și votul tău dat la hotarul de Apus al țării, se unește în lada cea mare de adunare și numărare a voturilor la București, cu votul județului cutare depărtat, care are jidan pe lista lui, — și așa și tu, prin votul tău de aici, ai ajutat să lasă, poate, jidanul de acolo!

Mergeți la vot, dar acolo vă nimiciți singuri votul, punând sigiliul de 2-3 ori pe fața listei, — ca așa să nu fie a nimănui! (Dacă puț sigiliul numai odată pe una din liste, aceea se socotea votată, dar dacă îi puț și pe a doua listă, ori îi apeși de 3 ori pe fața listei, acel vot e nimicit, nu e dat nici unuia din partidele cele ce mironse a usturoii! Din numărul de bilete în felul acesta nimicite, se vede căși ar fi votat cu Liga!

Păstrați-vă buna credință, căci turbureala de azi e trecătoare. Conducerea cea bună, care ni-o va da

Dzeu în curând, să ne afle curajul, hotărâți a da lupta cea mare și sfântă!

Scrisori.

Din Hașfalău (Vânători).

Sâmbătă 18 Iunie ora 9 seara, a avut loc în sala „Consum” o mare serbare dată de un grup de absolvenți ai Liceului „Sf. Iosif” (Odorheiu), cu prețiosul concurs al colegilor dela liceul „Pr. Nicolae” Sighișoara. Liceul din Sighișoara a fost reprezentat prin tot ce el a avut mai bun.

Serbarea a fost deschisă de un student dela Odorheiu, care da cateva îndrumări sătenilor. Studenții Constantinescu, Andreescu, Predică, Mihălăchescu și alții au declamat cu mult talent felurite poezii naționale.

A plăcut mult vorbirea tânărului student, I. Negreanu, care în cuvinte mișcătoare înfățișază trecutul sbrucumat al neamului românesc și jertfele pe care le-a înfăptuit pentru unitatea neamului.

Intr'o încheiere mălastră, face ca pe fața flecărula să se strecoare câte o lacrimă, îndemnând poporul la unire din toate puterile, contra listelor păgâne, care ne voesc răul.

A urmat balul și este de notat că s'au jucat aproape numai jocuri românești cari au fost pe placul tuturor.

La masa colégială, primul a vorbit bunul român, ca sol al satului, Dl. notar Doctor, care îndeamnă tineretul la muncă, pentru a putea ține ceea ce străbunii lor au înfăptuit. Negreanu răspunde, asigurând pe toți, că tineretul va ști să-și facă datoria oricând, glasul neamului o va cere. Iubirea de neam va fi la el, la tineret, mai presus ne orice și aceasta îi va călăuzi în viață. Când soarele își trimitea razele peste muchia dealului când aurora se ivise, când în întreaga natură plutea un balsam binefăcător, și peste tot plutea un cald simțământ de înfrățire, acești tineri se despărțeau spunând: „Ne vom întâlni în 1937”. Cine va mai fi atunci? Un cântec făcea să răsune toată valea Târnavel, era cântecul biruinței, cântecul tineretului, era „Imnul studențesc”!

Ascultător.

1 cap de jidan

— 20 de capete de creștini.

Rusia bolșevică își trimisese și în Polonia ca „ministru” al țării, „comisar al poporului”, pe un oarecare Wolkow din neamul cu pistruai. — că azi numai acela mai încap în „diplomația” rusească și pot vorbi în numele Rusiei pravoslavnice..

Acest Wolkow a fost un sângeros ucigaș al poporului rusesc în zilele „revoluției”, când trebuia să se bage spaimă mare în popor. Din porunca lui au fost ucși mii și mii de fruntași ai vieții rusești, — și el e cel care a condus și

poruncit uciderea de viuă a familiei Țarului, cu tată, cu mamă, cu fete mari și cu bietul țaraviciul cel mic și bolnav. Ca răsplată a sălbătăciilor sale, a ajuns, iacă — Ministru bolșevic trimis în numele Rusiei creștine, la Varșovia, capitala Poloniei.

Un tinar cu carte rus, care vede că ce rău îl merge Rusiei de când nu mai are împărat, — s'a aprins de scârbă asupra acestei lundine evreești ridicată pe fruntea Rusiei, și dând peste ei în gară în Varșovia, l'a tras un glonț de revolver și l'a culcat la pământ.

Tinerul a fost arestat și judecat de tribunalul polon la muncă silnică pe viață.

Dar asta nu a mulțumit pe „atotputernicii” cu zuluți la urechi din Moscova, inima de azi a Rusiei. Ei s'au adunat în sinedriu și au luat o hotărâre barbară și mișelăscă: Pentru capul lui Wolkow au să cadă 20 de capuri de fruntași Ruși la Moscova, din cei ce în la vechea stare de lucruri, cu împărat în frunte.

Și au prins pe 20 de oameni nevinovați, cinstiți și învățați, ruși, despre cari auziseră că „în cu Țarul” și l-au ucis ca pe câni în Moscova!

Nenorocit popor, care nu vede ce însemnează jidanul și stăpânirea lui!

NOUTAȚI

Abia abia, s'a sfârșit.. Se știe că b'ești și dragii noștri frați Moși, desnădăduși de felul cum și sub stăpânirea românească îl despoane pe ei de dreptul asupra pădurilor din cari ar putea trăi și ei mai omeneste, — s'au „răsvrătit”, volnd să-și facă singuri dreptate, — lucru ce nu a mirat pe nimenea.

Li s'a făcut proces, — cum au cutezat să-și ridice un deget asupra lui Tischler Mor și a tâlharilor ascunși la spatele lui?

Și l-au hărțuit, l-au purtat pe drumuri pe la cele judecătorești pentru ascultare, și au avut sârmații oameni de omenie, o grămadă de năcaz.

Sub guvernul trecut s'au făcut pașii de lipsă pentru a se pune capăt acestei nelegiuiri. Acum era să se desbată procesul la 21 Iunie, — dar a venit poruncă să nu se mai țină procesul și să fie dat de-o parte, — ca un început de a se face dreptate acestor prea cinstiți și prea oropsiți frați ai noștri.

Se tot destramă zvoana.. În asaltul dat cu mare tîmbălău asupra guvernului Averescu, pentru a-l răsturna și a-l face urgisit în ochii poporului, s'a spus că d. Octavian Goga a plecat dela Ministeriu cu 13 milioane de Lei, luați în ziua din urmă. Câtă hulă și injurătură, Doamne, peste Goga.

Atunci fostul Ministru de Interne a rugat pe Intâitul Ministru Știrbel, să-și cerceteze lucrările și să vadă ce s'a făcut cu cele 13 milioane ridicate pentru „Ordinea Publică” (buna răduială de obște în țară?)

Dar Ministrul președinte Știrbel a răspuns: Asta n'o fac. Fondurile secrete nu se cercetează de nimenea.. Nu vreau să dau o pildă, care să albească urmări rele.

Atunci d. Goga a rugat pe Pa-

triarhul țării și pe Guvernatorul Băncii Naționale și pe Generalul Petala, să vie să cerceteze el ce-l cu suma asta?

Aceștia au venit și au cercetat și apoi au dat o adeverință iscălită de ei toți trei, că Bani aceia s'au împărțit, cum dovedesc chitanțele, pentru trebile siguranței statului, fără să albească amestec în ei nici d. Goga personal, nici Partidul Poporului din care face parte.

Unii însă nu cred, spunând că ce știu aceia ce-i pe-acolo?

*

Sărbarea de încheiere la Liceul din loc. Liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie își ține serbarea de încheiere a anului școlar Vineri, în 24 I. c. (la Sânzlene) la ora 11, după terminarea sfintei liturgii.

Ținându-se în cadrele acestei serbări și examenul de Muzică vocală și instrumentală, serbarea de încheiere se va desfășura cu următorul program: 1. Imnul nopții, cor bărbătesc; 2. Cuvânt de încheiere, rostit de dl. Ar. Demian, dir. liceului; 3. Cântecul străinătății, cor bărbătesc; 4. Recitare; 5. Uite mamă colo 'n sat, cor bărbătesc; 6. Împărțirea premiilor; — de încheiere. 7. Potpurii național, orchestra liceului.

On. părinți și tuțori, Dnii membri ai Comitetului școlar și toți aceia, cari poartă la inimă interes și dragoste față de tînăra noastră școală românească, sunt cu onoare invitați, ca prin ființa lor de față să ridice nimbul acestei serbări de o deosebită însemnătate culturală pentru tot Românul.

Aron Demian, dir. Liceului.

*

Convocare. Prin aceasta se convoacă adunarea generală a Societății Femellor Române din Orăștie, care se va ține Marți, în 28 Iunie a. c. la oarele 6 p. m. în sala cea mare a primăriei orașului Orăștie — și se invită a participa la adunare toți membrii, sprijinitorii și binevoitorii societății.

Prezidenta, Victoria Dr. Erdeli.

*

La școala secundară de fete gr. I., „Despina Doamna” din loc expoziția de lucru manual va fi în zilele de 25 și 26 Iunie a. c. și se poate vizita dela 9-12 a. m. și 3-7 p. m.

Examenul de gimnastică, gopodărie și încheierea anului în ziua de 26 Iunie ora 11 a. m.

Direcțiunea.

*

Mulțumită publică.

Comitetul Reuniunii Meseriașilor români din Orăștie, aduce și pe această cale cele mai călduroase mulțumiri St. Domni, cari cu ocaziunea Mălăului aranjat a doua zi de Rusali, au binevoit a suprasolvi cu următoarele sume: Dr. A. Vlađ 500 Lei; Prof. Stanciu, D. Martin, R. Spuderca, I. Herja, M. Săcul, N. Androno, A. Grădina, câte 100 Lei; Dr. V. Pop, G. Drăgan, N. N., câte 85 Lei; G. Cioca 70 Lei; D. Găleşanu, D. Furca, A. Toma, câte 50 Lei; I. Popoviciu, D. Pardoș, I. Ciurdărescu, S. Cărpinișan, S. Ștef, câte 40 Lei; D. Molnar 45 Lei; I. Fincu 30 Lei; I. Ienea, P. Sponor, A. Georgean, C. Hazacsek, D. Furca, pantofar, câte 20 Lei; R. Anton 25 Lei; W. Schönhardt 15 Lei; D. Frăncu, Foca câte 10 Lei; Simonfi iun, D. Dăian, Florea, N. Botean, câte 5 Lei.

In slujba diavolului.

Sunt multe feluri de mișel, cari se folosesc de neștiința poporului și de aplicarea lui spre credințe deșarte. Se coboară, ca urmare, în mijlocul oamenilor săraci cu duhul „apostoli” de tot felul, unul ca altul mai viclean și mai mincinos, și iau pe oameni de minte, că „credința voastră de azi nu-i bună, că eu cunosc credința cea mai bună, — așa și așa”. Și îi face din ei „mucări” de tot felul: pocăiți, sâmbetăști, inochentiști...

Dintre toți mai strașnici se par aceștia din urmă, zis „Inochentiști”, sau urmând învățăturile unui călugăr inochentle. Acesta își conducea „credincioșii” mai bucuroși în peșteri întunecoase sub pământ, luminate slab, ca să pară mai „tainice”, și slujba în ele mai cu fiori. Că așa, sub pământ, în peșteri, se rugau, doară, și creștinii cei din tîi, și erau așa de buni. (Dar acela se rugau în peșteri, pentru că afară nu i suferia lumea păgână a acelor vremi, dar când au putut slugi afară, nu s'au mai băgat în peșteri, ci au lăudat pe Domnul în biserici luminoase, cu turnul înălțat, ca un deget sfânt, spre cer!).

Și, învață sfătoșii inochentiști, că creștinii cei din tîi nu purtau haine luxoase și bogate, abia erau copeți cu ceva, în semn de umilire Domnului, — haid să fim și noi așa... (Dar nu știe ori nu vrea să spună, că acela se îmbrăcau așa ușor, în țările calde din răsărit, unde nu poți suferi haina prea grea!). Și s'au trezit inochentiștii de lume nouă, că se ascund pentru „rugăciune” în peșteri întunecate, cu trupurile aproape desbrăcate, acolo unii printre alții, bărbați și femei, feciori și fete de-avalma, — și aveau îndrumarea să se întindă jos pe pământ în semn de „umilință”. Și întinzându-se pe jos, s'au trezit căzând în fărâdelegi respingătoare și nevrednice a fi pomenite. Și au ajuns a fi speluncile inochentiștilor loc de întâlnire pentru toți stricații și stricatele țintului. Unii se duceau acolo nebuniți de învățăturile „călugărilor” conducători, alții de gânduri păcătoase. Și „călugărul” trăgea foloase mari, de pe unii și de pe alții. Celor orb crezători le spunea să-și vîndă averea lor și să viă aci, că aci e mîntuirea, și ei își duceau averea lor, și ei îl hrănea cu ce e mai rău și puțin, ca să nu se „îmbuibă”; dela ceialalți apoi cerea „jertfă” pentru săracii și oropsiți ce trebuiesc ajutorați. Și se îmbogățea el și trăia în lume albă, — din prostia altora.

Iacă o pildă mai nouă: Intr'un sat din Basarabia, aproape de Chișineu, s'a descoperit de jandarmi o astfel de speluncă, care stugea de „casă de închinare” inochentistă. Aci un fost călugăr, un mi-

șel alungat din ceva mănăstire, aduna bărbați și femei, și mulți feciori și fete, și-l „învăța”. Li făcea să se desbrace, că așa place Domnului, și așa să-l asculte, și să se iubească unii pe alții întru Domnul și să se supună unii altora... Spelunca se prefăcuse în o casă de stricăclune necurată și răspânditoare de boale rele.

Fostul „călugăr” a fost prins de jandarmi și dus în altă speluncă, în o căsuță a temniței, avînd a și da sama de faptele sale stricătoare de suflete.

Toate acestea sunt iscodite și învățate de dușmanii religiei creștine celei drepte și bune, pentru a o strica pe ea. Acela au scornit sectele acestea noi, folosindu-se de două feluri de oameni: de proști și de mișel. Din mișel au făcut „apostoli”, dulci la vorbă, înșelători, din proști au făcut... „credincioși”.

Vai de ei. Și vai și de noi toți, dacă mulți Români vor lua pe căile acestor rătăciți!

De vânzare

Camionetă Ford închisă, aproape nouă, folosită timp foarte scurt; pornire automată; în funcțiunea cea mai bună, se poate folosi și pentru a transporta persoane deoarece este instalată cu bancă, la:

Avisalom Stricatu Cugir.
(1102) 1-3

Pentru om de afaceri

ofer eu loc foarte potrivit, cu casă zidită pe el, cu grădină de 5 jugăre, avînd plantate 100 de altoi de felurite soiuri. Locul e lângă șoseaua principală (drumul de țară) de lângă podul de fer, cap de pod, spre gara Orăștie, trecînd pe aci 22 de comune când vin la Orăștie. Orașul se desvoaltă spre gară. Ar fi foarte căutată aci o ospătărie, cu prăvălie, care ar avea invirtire bună. Tot aci s'ar putea primi stringerea de vamă pentru intrarea în oraș.

Prețul ar fi a se plăti în Lei sau dollari, până la 1 Ianuarie 1928, când casa și totul s'ar putea lua în proprietate.

A se adresa, cu vorba sau în scris, la:

Ioniță Berian
șidar CFR. Str. Mihai Viteazul
1103 1-2 No. 69, în Orăștie (J. Huned.).

Mașină de treerat,

sistem Hoffer-Schraatz, 700 mm. motor de benzină 6 H P., cu toate cele de lipsă, — e de vânzare.

Adresa la foale. (1096) 3-6

Publicațiune.

Comuna bisericască ortod. română Romoșel, dă în întreprindere, prin licitație publică, repararea bisericii și anume: lucrul de zidărit, lucrul de tâmplărit și lucrul de zugrăvit. — Licitația se va ținea în 3 Iulie 1927, ora 11 a. m.

Romoșel, 13 Iunie 1927.
(1101) 2-2 Consiliul parochial.

Mașină de lână

e de vânzare la subscribul. Se vinde teftin.

AVRAM VLĂDĂU,
(1038) 2-3 Ludești, p. Orăștie.

Un motor

și o Scărmănătoare de lână.

Pentru plecare la America, se vinde un Motor de benzină de 10-12 PH., în condiție bună, folosit numai 2 ani. Se dă pe garanție.

Apoi: O mașină de scărmanat lână, folosită numai 2 luni, e ca nouă.

Doritorii să se adreseze la foale „Libertatea” în Orăștie. (1094) 3-3

Motor de benzină

de 8 H. P., bun de întrebuințat la orice fel de mașină, — e de vânzare la:

GEORG ALBRECHT
(1000) 2-2 în Aurel-Vlaicu, p. Orăștie.

Cerere de cereale.

Primim curent în Comision: Cartofi, Cereale (bucate), Fructe și alte produse agricole.

A se adresa pentru informațiuni mai de aproape la:
I. LISSLE, Berlin, O. 27. Alexander Str. 20a. (1096) 3-5

„ALBINA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
Centrala: SIBIU. Fondat: 1872.

Sucursale: Brașov, București, Cluj, Dicioșanmărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș, Timișoara.

Capital deplin vărsat . . . Lei 50,000,000.—
Fonduri de rezervă . . . „ 40,000,000.—
Depuneri spre fructificare „ 600,000,000.—

Legături cu toate centrele din țară și streindtate!

Lucrează direct cu mai multe bănci din America și are o secție specială care se ocupă cu afacerile americane. Efectuează plăți în Lei și Dollari efectiv, fără nici o detragere.

Bancă autorizată pentru operațiuni de DEVIZE.

Primește DEPUNERI SPRE FRUCTIFICARE stăt în Lei cât și în Dollari, cu livrete sau în cont curent, plătiind cele mai favorabile dobânzi, precum și darea cîră stat. La depuneri în Dollari dobânzile se plătesc tot în Dollari efectiv.

Acordă împrumuturi țărânești ieftine.
Face toate operațiunile de bancă.

(1099) 2-3

DIRECȚIUNEA

FARMACIA VLAD, ORĂȘTIE,

LANGĂ LICEUL „AUREL VLAICU”

atrage luarea aminte on. public din loc și jur, că este înzestrată cu toate solurile de medicamente (leacuri) și

preparatele cele mai nouă și renumite!,

precum și cu tot solul de pansamente, parfumerie, săpunuri fine, articoli de gumă, etc.

Prețurile cele mai moderate. (1042) 9-10.

Beția

Boale de STOMAC

Cine voește a scăpa de patima aceasta uricioasă, să întrebuințeze „Antibetivul Vértés”, scutit legal, preparat de mult încercat, care degustă bețivul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pătimașului fără știrea sa. Mii și mii de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 360 lei prin ramburs.

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greața și vomarea, sgărci de stomac și peste toate greutățile și slăbiciunile stomacului, se inițăură prin Esența de STOMAC „Vértés” 4 sticle 540 Lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —

Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 33, Lugoj, Banat.

Trimitem de probă aceste fol ori-cui le cere, timp de o lună de zile!